

SK

SK

SK

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 24.8.2009

KOM(2009) 431 v konečnom znení

Návrh

ROZHODNUTIE RADY

o predĺžení obdobia uplatňovania opatrení v rozhodnutí 2007/641/ES o uzavretí konzultácií s Republikou Fidžijských ostrovov podľa článku 96 Dohody o partnerstve AKT – ES a článku 37 nástroja rozvojovej spolupráce

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. Vojský prevrat, ktorý sa uskutočnil v decembri 2006, viedol ku konzultáciám podľa článku 96 revidovanej dohody z Cotonou. Výsledkom týchto konzultácií v apríli 2007 boli schválené záväzky týkajúce sa ľudských práv, zásad demokracie a právneho štátu. Dňa 1. októbra 2007 Rada rozhodla o vhodných opatreniach pre Fidži s cieľom stanoviť stupeň súbežnosti medzi rešpektovaním schválených záväzkov zo strany Fidži a rozvojovou spoluprácou. Schválené záväzky, vhodné opatrenia a intenzívny politický dialóg s Fidži boli v minulosti nástrojom na ochranu a pomoc v situácii na Fidži, najmä v oblasti právneho štátu a dodržiavania ľudských práv.
2. Dňa 10. apríla však prezident Fidži porušil ústavu, zosadil všetkých sudcov a vyhlásil, že voľby sa budú konať najneskôr v septembri 2014. Fidži tak jednostranne porušilo kľúčové záväzky, ktoré dalo EÚ v apríli 2007. Stalo sa tak deň po tom, ako odvolací súd vyhlásil vymenovanie vojenskej vlády po prevrate v roku 2006 za nezákonné. Fidži sa teda nachádza v stave pohotovosti a sloboda prejavu sa značne obmedzila.
3. Na základe negatívneho rozvoja po Veľkej noci v roku 2009 predsedníctvo EÚ vydalo 22. apríla 2009 stanovisko v mene EÚ, ktorá s poľutovaním zaznamenala nedávny vývoj. Po ňom nasledovalo stanovisko komisára Louisa Michela z 15. mája 2009, ktorý oznámil, že alokácia na cukor na rok 2009 pre Fidži sa zrušila.
4. Revízia súčasného rozhodnutia, ktoré uplynie 1. októbra 2009, sa zhoduje s prebiehajúcou spoločnou iniciatívou OSN a Spoločenstva národov týkajúcou sa mediácie, ktorej EÚ poskytla svoju plnú podporu, ale ktorá je v súčasnosti pozastavená.
5. Dočasný premiér nedávno predstavil plán reforiem a volieb. Keďže plán sám osebe nie je dostatočný, môže byť užitočné zapojiť sa do dialógu o tomto pláne a posúdiť, či môže slúžiť ako základ pre nové konzultácie.
6. Komisia po zohľadnení uvedených úvah môže v tomto štádiu len navrhnúť pokračovanie v súčasnej politike.
7. Z tohto dôvodu Komisia navrhuje Rade, aby predĺžila platnosť súčasného rozhodnutia o ďalších 6 mesiacov do 31. marca 2010.
8. Ďalším navrhovaným opatrením je informovať Fidži v priloženom liste prezidentovi Iloilovi, že EÚ je rozhodnutá pokračovať v intenzívnom politickom dialógu a že nové konzultácie podľa článku 96 Dohody o partnerstve AKT – ES a článku 37 nástroja rozvojovej spolupráce sú ďalšou možnosťou.
9. Toto rozhodnutie by sa malo priebežne preskúmať.

Záver

10. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bola Rada požiadaná, aby prijala priložený predbežný návrh rozhodnutia Rady o predĺžení obdobia uplatňovania vhodných opatrení pre Republiku Fidžijských ostrovov.

ROZHODNUTIE RADY

o predĺžení obdobia uplatňovania opatrení v rozhodnutí 2007/641/ES o uzavretí konzultácií s Republikou Fidžijských ostrovov podľa článku 96 Dohody o partnerstve AKT – ES a článku 37 nástroja rozvojovej spolupráce

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na Dohodu o partnerstve AKT – ES medzi členmi skupiny štátov Afriky, Karibiku a Tichomoria na jednej strane a Európskym spoločenstvom a jeho členskými štátmi na strane druhej, podpísanú v Cotonou 23. júna 2000¹ a zrevidovanú v Luxemburgu 25. júna 2005², ďalej len „Dohoda o partnerstve AKT – ES“, a najmä na jej článok 96,

so zreteľom na vnútornú dohodu medzi zástupcami vlád členských štátov, ktorí sa zišli v rámci Rady, o opatreniach, ktoré sa majú prijať a o postupoch, ktoré majú nasledovať z dôvodu plnenia Dohody o partnerstve AKT – ES³, a najmä na jej článok 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 z 18. decembra 2006, ktorým sa ustanovuje nástroj financovania rozvojovej spolupráce⁴, a najmä na jeho článok 37,

so zreteľom na návrh Komisie,

keďže:

- (1) Podstatné prvky uvedené v článku 9 Dohody o partnerstve AKT – ES boli porušené.
- (2) Hodnoty uvedené v článku 3 nástroja rozvojovej spolupráce boli porušené.
- (3) Dňa 18. apríla 2007 sa začali, podľa článku 96 Dohody o partnerstve AKT – ES a článku 37 nástroja rozvojovej spolupráce, formálne konzultácie s krajinami AKT a s Republikou Fidžijských ostrovov, počas ktorých sa fidžijské orgány zaviazali k osobitným záväzkom s cieľom nápravy problémov identifikovaných Európskou úniou a k implementácii uvedených záväzkov.
- (4) Niektoré zásadné iniciatívy určitých uvedených záväzkov sa začali uplatňovať, avšak množstvo dôležitých záväzkov týkajúcich sa základných prvkov Dohody o partnerstve AKT – ES a nástroja rozvojovej spolupráce je ešte stále potrebné implementovať;

¹ Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 3.

² Ú. v. EÚ L 287, 28.10.2005, s. 4.

³ Ú. v. ES L 317, 15.12.2000, s. 376.

⁴ Ú. v. EÚ L 378, 27.12.2006, s. 41 – 71.

v poslednom období však nastal dôležitý regresívny rozvoj týkajúci sa množstva kľúčových záväzkov⁵.

- (5) Platnosť rozhodnutia Rady 2007/641/ES z 1. októbra 2007 o uzavretí konzultácií s Republikou Fidžijských ostrovov podľa článku 96 Dohody o partnerstve AKT – ES a článku 37 nástroja rozvojovej spolupráce uplynie 1. októbra 2009; je vhodné predĺžiť túto platnosť,

ROZHODLA TAKTO:

Článok 1

Rozhodnutie Rady 2007/641/ES sa mení takto:

- (1) Text druhého odseku v článku 3 sa nahrádza takto:

„Platnosť rozhodnutia sa končí 31. marca 2010. Preskúmava sa pravidelne najmenej raz za každých šesť mesiacov a bezodkladne, ak nový vývoj v Republike Fidžijských ostrovov alebo nové formálne konzultácie medzi krajinami AKT a Republikou Fidžijských ostrovov vedúce k osobitným záväzkom poskytnú na to dôvod“.

- (2) Príloha sa nahrádza prílohou k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

Článok 3

Toto rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

V Bruseli [...]

*Za Radu
predseda
[...]*

⁵ Najmä odchýlky od ústavy a ďalšie podstatné oneskorenie volieb.

PRÍLOHA

Návrh listu

Jeho Excelencia Ratu Josefa ILOILO

prezident Republiky Fidžijských ostrovov

Suva

Republika Fidžijských ostrovov

Vaša Excelencia,

Európska únia prisudzuje veľkú dôležitosť ustanoveniam článku 9 dohody z Cotonou a článku 3 nástroja rozvojovej spolupráce. Partnerstvo AKT – ES je založené na rešpektovaní ľudských práv, zásad demokracie a právneho štátu, ktoré sú podstatnými prvkami dohody z Cotonou a tvoria základ pre vzťahy medzi nami.

Dňa 11. decembra 2006 Rada Európskej únie odsúdila vojenský prevrat na Fidži.

Podľa článku 96 dohody z Cotonou, a berúc do úvahy vojenský prevrat z 5. decembra 2006, ktorý porušil základné prvky uvedené v článku 9 tejto dohody, EÚ vyzvala Fidži na konzultácie v zmysle predmetnej dohody, aby dôkladne prešetrila vzniknutú situáciu a, ak je to nevyhnutné, uskutočnila kroky na jej nápravu.

Formálna časť týchto konzultácií sa konala 18. apríla 2007 v Bruseli. EÚ privítala, že dočasná vláda Fidži potvrdila množstvo kľúčových záväzkov týkajúcich sa ľudských práv a základných slobôd, rešpektovania zásad demokracie a právneho štátu uvedené vyššie, a navrhla pozitívne opatrenia súvisiace s ich realizáciou.

Žiaľ, odvtedy došlo k sérii regresívneho vývoja, najmä v apríli 2009, čo znamená, že Fidži v súčasnosti porušuje niekoľko svojich záväzkov. Týka sa to najmä nedodržiavania ústavy, veľmi značného odkladu konania parlamentných volieb a porušovania ľudských práv. Hoci realizácia záväzkov je značne oneskorená, väčšina z nich je v súčasnej situácii Fidži veľmi relevantná, preto sú pripojené k tomuto listu. Keďže Fidži sa jednostranne rozhodlo porušiť množstvo kľúčových záväzkov, viedlo to k stratám pre Fidži, pokiaľ ide o prostriedky určené na rozvoj.

V duchu partnerstva, ktoré tvorí základ dohody z Cotonou, vyjadrila EÚ svoju ochotu zapojiť sa do nových formálnych konzultácií hneď, ako nastanú prijateľné vyhliadky na pozitívne uzavretie takýchto konzultácií. Dočasný premiér nedávno predstavil plán reforiem a volieb. EÚ je pripravená zapojiť sa do dialógu o tomto pláne a zvážiť, či môže slúžiť ako základ pre nové konzultácie. EÚ sa v súlade s tým rozhodla rozšíriť existujúce vhodné opatrenia pre Fidži s cieľom vytvoriť príležitosť pre nové konzultácie. Keďže niektoré z vhodných opatrení sú už v súčasnosti zastarané, dospelo sa k záveru, že namiesto ich jednostrannej aktualizácie EÚ uprednostňuje ďalej preskúmať možnosti nových konzultácií s Fidži. Ďalej je osobitne

dôležité, aby sa dočasná vláda zaviazala k začleňujúcemu domácomu politickému dialógu a flexibilitu, pokiaľ ide o časový rámec pre nadchádzajúci plán. Kým pozícia EÚ je a vždy bude riadená podstatnými prvkami revidovanej dohody z Cotonou ako aj jej základnými zásadami, najmä pokiaľ ide o vedúcu úlohu dialógu a splnenie vzájomných záväzkov, zdôrazňuje sa, že neexistujú žiadne predchádzajúce závery na strane EÚ týkajúce sa výsledku budúcich konzultácií.

Ak nové konzultácie povedú k podstatným záväzkom zo strany Fidži, EÚ je zaviazaná vykonať včasnú, pozitívnu revíziu týchto vhodných opatrení. A naopak, ak sa situácia na Fidži nezlepší, naďalej budú klesať prostriedky na rozvoj pre Fidži.

Kým sa neuskutočnia nové konzultácie, EÚ vyzýva Fidži, aby pokračovalo a ďalej zintenzívnilo rozšírený politický dialóg.

Vhodné opatrenia sú tieto:

- humanitárna pomoc, ako aj priama pomoc pre občiansku spoločnosť môže pokračovať,
- prebiehajúce a/alebo prípravné aktivity spojené so spoluprácou, zvlášť tie, ktoré patria do 8. a 9. ERF môžu pokračovať,
- záverečné hodnotenie 9. ERF sa môže uskutočniť,
- aktivity spojené so spoluprácou, ktoré by mohli pomôcť návratu k demokracii a zlepšeniu riadenia sa môžu realizovať, okrem veľmi výnimočných prípadov,
- môže sa uskutočňovať implementácia reformy v oblasti cukru, ktorá sprevádzala opatrenia počas roku 2006. Fidži 19. júna 2007 podpísalo na technickej úrovni finančnú dohodu. Konštatuje sa, že súčasťou finančnej dohody je výpovedná doložka,
- dočasná vláda 19. júna 2007 prijala správu nezávislých volebných expertov Fóra tichomorských ostrovov zo 7. júna, čo je v súlade so záväzkom č. 1 odsúhlaseným 18. apríla 2007 medzi dočasnou vládou a EÚ. Následne sa môže realizovať príprava a prípadný podpis viacročného indikatívneho programu pre reformu v oblasti cukru, ktorá bude sprevádzať opatrenia na obdobie rokov 2008 – 2010,
- skompletizovanie, podpis na technickej úrovni a implementácia Dokumentu národnej stratégie a Národného indikatívneho programu pre 10. ERF s indikatívnym finančným rámcom, ako aj možná alokácia stimulačného podielu vo výške až do 25 % tejto sumy budú podmienené implementáciou záväzkov, ktoré sa týkajú ľudských práv a právneho štátu, a najmä že dočasná vláda je garantom ústavy, že je plne rešpektovaná nezávislosť súdnictva, že sa čo najskôr zruší nariadenie o výnimočnom stave znovuzavedené 6. septembra 2007, že sa vyšetrujú všetky obvinenia z porušovania ľudských práv alebo sa koná v súlade s jednotlivými postupmi a súdmi podľa právneho poriadku Fidžijských ostrovov, a že dočasná vláda uplatňuje čo najväčšie úsilie, aby zabránila bezpečnostným zložkám vydávať stanoviská na účely zastrašovania,
- počas roka 2007 nebudú žiadne alokácie na cukor,
- alokácia na cukor na rok 2008 sa poskytne v závislosti od dôkazov o dôveryhodnej a včasnej príprave volieb v súlade s odsúhlasenými záväzkami; a najmä v súvislosti so sčítaním ľudu, prepracovaním hraníc volebných obvodov a reformou volebného systému

v súlade s ústavou, že sa opatrenia vykonajú tak, aby sa zabezpečila funkčnosť volebného úradu vrátane vymenovania osoby zodpovednej za dohľad nad priebehom volieb do 30. septembra 2007 v súlade s ústavou,

- alokácia na cukor na rok 2009 sa poskytne v závislosti od vytvorenia legitímnej vlády,
- alokácia na cukor na rok 2010 bude závisieť od pokroku pri implementácii alokácie na cukor na rok 2009 a pokračovania demokratického procesu,
- v zmysle uvedenom v tomto liste, resp. nad rámec uvedeného, by sa mohla zvážiť ďalšia pomoc na prípravu a implementáciu kľúčových záväzkov, najmä pomoc pri príprave a/alebo uskutočňovaní volieb,
- regionálna spolupráca a participovanie Fidži na nej nie sú dotknuté,
- spolupráca s Európskou investičnou bankou a s Centrom pre rozvoj podnikania môže pokračovať v závislosti od časového plnenia implementácie záväzkov.

Kontrola záväzkov bude v súlade so záväzkami o monitorovaní pri zachovaní podmienok pravidelného dialógu, spolupráce s misiami a podávania správ, ako je to uvedené v prílohe.

Ďalej EÚ očakáva od Fidži plnú spoluprácu s Fórom tichomorských ostrovov, ktorá sa týka implementácie odporúčaní od Skupiny prominentných osobností parafovaných Fórum ministrov zahraničných vecí na ich stretnutí 16. marca 2007 vo Vanuatu.

Európska únia bude naďalej dôkladne pozorovať situáciu na Fidži. Podľa článku 8 dohody z Cotonou sa zintenzívni politický dialóg s Fidži týkajúci sa rešpektovania ľudských práv, obnovy demokracie a rešpektovania právneho štátu, kým sa obe strany nedohodnú, že intenzívny charakter dialógu splnil svoj účel.

EÚ si vymedzuje právo modifikovať vhodné opatrenia, ak nastane spomalenie, prerušenie alebo spätný chod pri implementácii záväzkov dočasnou vládou.

EÚ zdôrazňuje, že privilegium Fidži spolupracovať s EÚ závisí od rešpektovania základných prvkov dohody z Cotonou a hodnôt uvedených v nástroji o rozvojovej spolupráci. Aby EÚ dospela k presvedčeniu, že dočasná vláda je plne pripravená na kontrolu predmetných záväzkov, je podstatné, aby sa uskutočnil včasný a zásadný pokrok vo veci naplňania odsúhlasených záväzkov.

S úctou

V Bruseli

za Komisiu

za Radu

ZÁVÄZKY ODSÚHLASENÉ S REPUBLIKOU FIDŽIJSKÝCH OSTROVOV

A. Rešpektovanie zásad demokracie

Záväzok č. 1

Slobodné a spravodlivé parlamentné voľby, ktoré sa budú konať do 24 mesiacov od 1. marca 2007 budú vyhodnotené v záveroch hodnotiacej správy, ktorá by mala byť vypracovaná nezávislými hodnotiteľmi vymenovanými sekretariátom Fóra tichomorských ostrovov. Postupy vedúce k voľbám a ich samotnému konaniu majú byť spoločne monitorované, prispôbované a upravované podľa potreby na základe vzájomne dohodnutých bodov. Toto znamená najmä, že:

- do 30. júna 2007 dočasná vláda prijme harmonogram termínov určujúcich ukončenie jednotlivých etáp, ktoré sa majú realizovať na účely prípravy nových parlamentných volieb,
- harmonogram stanovuje načasovanie sčítania ľudu, prepracovanie hraníc volebných obvodov a reformy volebného systému,
- vymedzenie hraníc volebných obvodov a reforma volebného systému sa uskutoční v súlade s ústavou,
- opatrenia sa vykonávajú tak, aby sa zabezpečila funkčnosť volebného úradu vrátane vymenovania osoby zodpovednej za dohľad nad priebehom volieb do 30. septembra 2007 v súlade s ústavou,
- vymenovanie viceprezidenta sa uskutoční v súlade s ústavou.

Záväzok č. 2

Dočasná vláda v procese prijímania dôležitých právnych, fiškálnych a iných politických iniciatív a zmien zohľadní konzultácie s občianskou spoločnosťou a inými relevantnými účastníkmi.

B. Právny štát

Záväzok č. 1

Dočasná vláda uplatňuje čo najväčšie úsilie, aby zabránila bezpečnostným zločkám vydávať stanoviská na účely zastrašovania.

Záväzok č. 2

Dočasná vláda je garantom ústavy z roku 1997 a zaručuje normálne a nezávislé fungovanie ústavných inštitúcií ako sú napr. Výbor pre ľudské práva na Fidži, Výbor služieb vo verejnom záujme, Výbor ústavných orgánov. Zachová sa značná nezávislosť a funkčnosť Veľkej rady predákov.

Záväzok č. 3

Nezávislosť súdnictva sa v plnej miere rešpektuje, aby mohlo pracovať nezávisle a všetky dotknuté strany rešpektujú jeho súdne rozhodnutia, a najmä:

- dočasná vláda zabezpečuje, aby súdny tribunál podľa oddielu 138 odseku 3 ústavy bol vymenovaný do 15. júla 2007,
- akékoľvek vymenovanie a/alebo odvolanie sudcov sa odteraz uskutočňuje v úplnej zhode s ústavnými ustanoveniami a pravidlami postupu,
- v žiadnom prípade za žiadnych možných okolností, v akejkoľvek podobe armáda, polícia alebo dočasná vláda nezasahuje do súdneho procesu vrátane úplného rešpektovania právnických povolaní.

Závazok č. 4

Všetky trestné konania spojené s korupciou sa vedú náležitými súdnymi postupmi a akékoľvek iné orgány, ktoré môžu byť určené vyšetrovať údajné prípady korupcie budú konať v ústavných medziach.

C. Ľudské práva a základné slobody

Závazok č. 1

Dočasná vláda uskutoční všetky nevyhnutné kroky, aby pomáhala vyšetrovaniu alebo konaniu vo všetkých prípadoch obvinenia z porušovania ľudských práv v súlade s jednotlivými postupmi a súdmi podľa právnych predpisov Fidžijských ostrovov.

Závazok č. 2

Dočasná vláda má v úmysle zrušiť v máji 2007 nariadenie o výnimočnom stave pod podmienkou, že nie je ohrozená národná bezpečnosť, verejný poriadok a bezpečnosť ako taká.

Závazok č. 3

Dočasná vláda sa zaväzuje zabezpečiť Výboru pre ľudské práva na Fidži plne nezávislý výkon funkcií, ktorý je v súlade s ústavou.

Závazok č. 4

Sloboda vyjadrovania a sloboda médií vo všetkých formách sa plne rešpektuje, ako sa uvádza v ústave.

D. Závazky o kontrole

Závazok č. 1

Dočasná vláda udržiava pravidelný dialóg na účely umožnenia overovania realizovaného pokroku a poskytuje EÚ a orgánom/predstaviteľom ES úplný prístup k informáciám o všetkých záležitostiach týkajúcich sa ľudských práv, mierovej obnovy demokracie a právneho štátu na Fidži.

Závazok č. 2

Dočasná vláda plne spolupracuje so všetkými prípadnými misiami EÚ a ES na účely hodnotenia a monitorovania pokroku.

Závazok č. 3

Dočasná vláda podáva správy o pokroku každé tri mesiace, so začiatkom podávania správ od 30. júna 2007, v súlade so základnými prvkami dohody z Cotonou a s predmetnými záväzkami.

Poukazuje sa na skutočnosť, že určité záležitosti sa môžu účinne riešiť len pragmatickým prístupom, ktorý zohľadňuje terajšie skutočnosti a zameriava sa na budúcnosť.